Raadsvoorstel

Openbare Raadsvergadering

Datum 25 april 2023 **Agendapunt**

Onderwerp Beleidsplan Openbare Verlichting
Portefeuillehouder(s) De heer mr. R.M.J. Martens (wethouder)

Inhoudelijk voorstel

In december 2017 heeft de gemeenteraad het Beleidsplan Openbare Verlichting 2018 t/m 2022 vastgesteld. In 2022 is een nieuw Beleidsplan Openbare Verlichting opgesteld voor de periode 2023 t/m 2027. Op 8 november 2022 heeft de gemeenteraad ingestemd met de motie (M1) van CDA, D66 en Samen Verder om te onderzoeken of het mogelijk is de (straat)verlichting (vervroegd) te vervangen door Ledverlichting. Op het moment dat de motie zich aan diende was het Beleidsplan Openbare Verlichting nagenoeg gereed.

Het vervroegd vervangen van armaturen voor straatverlichting zoals in de motie benoemd, gaat onvoldoende in op de andere mogelijkheden die er zijn om te komen tot LED verlichting. Immers, ook ombouw van bestaande armaturen naar LED verlichting is, mits het armatuur niet te oud is, in veel gevallen mogelijk en kan bij veel van de armaturen welke nu nog niet zijn voorzien van een LED lichtbron worden toegepast. Daarnaast past het vervroegd vervangen van nog niet afgeschreven armaturen niet echt binnen de gedachte van de circulaire economie. Als het armatuur echter te oud is om omgebouwd te worden is vervroegde vervanging wel een optie.

Al vele jaren wordt binnen de gemeente Leudal verouderde en energievretende openbare verlichting vervangen door energiezuinige verlichting. Ondanks een toename van het areaal aan openbare verlichting is al jaren een daling van het energieverbruik te zien. Van de circa 9200 gemeentelijke openbare verlichtingsarmaturen in Leudal is inmiddels (juni 2022) circa 61 % voorzien van een LED lichtbron. Van de verder nog resterende armaturen zit in circa 35 % op dit moment een Pl-lichtbron/ lamp. Hoewel Pl lampen een relatief energiezuinige lichtbron zijn, is de productie van deze lampen in februari 2023 gestopt.

Het Beleidsplan zoals dit begin november 2022 nagenoeg gereed was, voorzag in de ombouw naar Led verlichting gedurende 5 jaar. Op basis van de motie is het Beleidsplan Openbare Verlichting voor de armaturen met Pl lichtbronnen bijgesteld. De armaturen met deze lichtbron worden (vervroegd) binnen twee jaar (2023 en 2024) omgebouwd en armaturen met een Pl lichtbron ouder dan 17 jaar (circa 240 stuks) worden in 2023 wel voor het einde van hun theoretische levensduur vervroegd vervangen. Dit past volledig binnen de “circulaire economie gedachte” waar het gaat om materiaalgebruik/ materiaalhergebruik. De aanpak en vervangingen of ombouw van alle dan nog resterende overige verlichting (circa 4 %) krijgt eveneens in de komende beleidsperiode de aandacht.

De verwachting is dat begin 2025 circa 95 % van het areaal openbare verlichting is voorzien van een Led lichtbron.

De missie voor de openbare verlichting in de gemeente Leudal is duurzame en betrouwbare openbare verlichting met als doel het bieden van een veilige omgeving voor haar inwoners voor de lange termijn en rekening houdend met de natuur waarop Leudal zo trots is.

De visie voor de gemeente Leudal is blijven investeren en meewerken aan de ontwikkeling van een duurzame, betrouwbare openbare verlichting op tijdstippen en in gebieden waar dat nodig is. Hierbij wordt de minimaal benodigde verlichtingskwaliteit gerealiseerd tegen economisch en maatschappelijk verantwoorde kosten.

Passend binnen deze missie en visie en rekening houdend met de ombouw van armaturen met een Pl lichtbron naar Ledverlichting in 2023 en in 2024 wordt de komende jaren gewerkt aan:
Armaturen:

- Het vervangen van (evenals in voorgaande jaren) verouderde armaturen door nieuwe energiezuinige armaturen voorzien van LED-verlichting.
- Saneren PL-verlichting.
- Armaturen met niet energiezuinige lichtbronnen worden, afhankelijk van leeftijd en waar mogelijk, omgebouwd en voorzien van energiezuinige LED-modules dan wel vervangen.
- Armaturen uit het duurdere segment (specials), veelal destijds geplaatst bij reconstructies in dorpskernen, vragen om specifieke maatregelen. Vervangen kan natuurlijk altijd. Echter, daar waar vervanging van de huidige lichtbron door een energiezuinige LED-module mogelijk is, heeft dit in de meeste gevallen de voorkeur.
- Antieke armaturen op antieke masten, verspreid aanwezig over de gemeente, worden apart bekeken, opgewaardeerd en zo mogelijk omgebouwd naar LED. In combinatie hiermee kan ook onderhoud uitgevoerd worden aan de antieke gietijzeren masten.
- Tunnelverlichting en aanstraalverlichting vraagt om maatwerk. In de komende beleidsperiode wordt in ieder geval de verouderde verlichting beoordeeld en waar mogelijk vervangen.

Lichtmasten
Van de lichtmasten ouder dan 40 jaar wordt de kwaliteitstoestand bepaald. Bij de masten met een lichtpunthoogte van 6,50 meter en hoger gebeurt dit door het uitvoeren van kwaliteitsmetingen. Masten met een lagere lichtpunthoogte worden veelal door visuele inspectie op technische kwaliteit beoordeeld. Bij afkeur volgt vervanging

De raad wordt gevraagd om bijgevoegd Beleidsplan Openbare Verlichting 2023 t/m 2027 zoals bovenstaand benoemd vast te stellen conform bijgevoegd concept raadsbesluit.

Financiële paragraaf
In het beleidsplan 2023-2027 is eveneens geïntegreerd opgenomen de bovengenoemde vervroegde vervanging van de verduurzaming van de conventionele PL/TL lampen met ombouw naar retrofit in 2023 en 2024.

De te verwachten exploitatielasten voor beheer en onderhoud zijn structureel lager dan opgenomen in de huidige begroting en kunnen worden afgeraamd, jaarlijks een bedrag van ongeveer € 17.000. Omdat de lampen vervangen worden door ledverlichting en hierdoor langer in de tijd meegaan dalen de jaarlijkse kosten.

Overige aandachtspunten:

- De hogere afschrijvingslasten van het vervroegt verduurzamen in 2023 en 2024 zijn vrijwel nihil gedurende de beleidsperiode.
- De huidige marktontwikkelingen van de energieprijzen zijn onzeker en fluctueren. Om die reden worden de energielasten organisatiebreed in de exploitatie geraamd. Eventuele bijstelling naar boven en/of naar beneden van deze budgetten vindt plaats bij een nieuwe aanbesteding of tijdens de tussentijdse rapportages en maakt geen onderdeel uit van dit voorstel.
- De aanwezige restantkredieten voor openbare verlichting aangevuld met de jaarlijkse kredieten uit het meerjaren investeringsplan (MIP) zijn naar verwachting voldoende om de benodigde investeringen in deze beleidsperiode te kunnen doen.
- Voor de vervangingskosten openbare verlichting wordt vanaf 2017 tot en met 2022 jaarlijks een bedrag uit de Essentreserve gestort in de reserve openbare verlichting. Deze bestemmingsreserve wordt gebruikt voor de dekking van de afschrijvingslasten van de investeringen openbare verlichting tot en met het jaar 2022. Omdat de essentreserve eindig is en de afschrijvingslasten structureel zijn is dit op de lange termijn geen wenselijke situatie. Daarom worden de kapitaallasten van de investeringen vanaf 2023, met ingang van het

nieuwebeleidsplan 2023-2027 rechtstreeks uit de exploitatie gedekt. De investeringen zijn in de begroting opgenomen in het MIP.

Een gedetailleerde toelichting over de financiële consequenties kunt u teruglezen in het college-advies. Het beleidsplan openbare verlichting 2023-2027 V6 van 23 februari 2023 is een geïntegreerde versie van het in het college-advies genoemd beleidsplan 2023-2027 V5 en de notitie verduurzaming verlichting gemeente Leudal van 12 december 2022. De financiële gegevens zijn ongewijzigd.

Aan de raad wordt voorgesteld om de financiële consequenties door middel van een begrotingswijziging te verwerken conform bijgevoegd voorstel in het concept raadsbesluit.

Inkoopparagraaf
N.v.t.

Personele paragraaf
N.v.t

Communicatieparagraaf
Als aanpassing en opwaardering van openbare verlichting onderdeel uitmaakt van een reconstructie, maakt de communicatie over verlichting onderdeel uit van de communicatie over het reconstructieplan.

Bijlage(n)
1) Beleidsplan Openbare Verlichting 2023 t/m 2027 versie V6 28 februari 2023.

Heythuysen, 28 maart 2023

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEUDAL,

De gemeentesecretaris,	De burgemeester,
mr. drs. J.J.Th.L. Geraedts	D.H. Schmalschläger